Elektronicznie podpisany przez:
Anna Patyk
dnia 11 grudnia 2025 r.

Uchwała Nr 149/g275/P/IV/25
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
z dnia 11 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej gminy Stary Targ na 2026 rok.

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 238 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, w osobach:

1. Anna Patyk - przewodnicząca
2. Monika Panc - członek
3. Katarzyna Renke - członek

opiniuje negatywnie projekt uchwały budżetowej gminy Stary Targ na 2026 rok.

UZASADNIENIE

W dniu 17 listopada 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynęło zarządzenie nr 80/2025 Wójta Gminy Stary Targ z dnia 14 listopada 2025 r. w sprawie: sporządzenia i przedłożenia projektu uchwały budżetowej Gminy Stary Targ na rok 2026.

Badając projekt uchwały budżetowej gminy Stary Targ na 2026 rok, Skład Orzekający stwierdził, że został on opracowany m.in. na podstawie art. 212, art. 214, art. 215, art. 222, art. 235, art. 236, art. 237, art. 242 oraz art. 258 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Przedłożony projekt budżetu określa planowane dochody ogółem w wysokości 43.110.027,00 zł, w tym: dochody bieżące w kwocie 42.249.027,00 zł oraz dochody majątkowe w kwocie 861.000,00 zł. Wydatki budżetu ogółem zaplanowano w wysokości 41.357.701,24 zł, w tym: wydatki bieżące w kwocie 40.348.245,32 zł oraz wydatki majątkowe w kwocie 1.009.455,92 zł.

Zaplanowaną na rok 2026 nadwyżkę budżetu w wysokości 1.752.325,76 zł gmina planuje przeznaczyć w całości na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przychodów budżetu na rok 2026 nie zaplanowano. Rozchody budżetu ogółem zaplanowano w wysokości 1.752.325,76 zł z przeznaczeniem na spłatę otrzymanych pożyczek i kredytów (§ 992).

W dalszej kolejności Skład Orzekający dokonał analizy spełnienia w 2026 r. relacji określonej w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Id: 4F479589-6013-4D78-B857-9D65DA3B92FF

Z powyższych przepisów wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający ustalił, że w przedłożonym do zaopiniowania projekcie budżetu na rok 2026 zaplanowane dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących o kwotę 1.900.781,68 zł, zatem relacja wynikająca z przywołanych wyżej przepisów może zostać spełniona.

Na podstawie materiałów towarzyszących projektowi uchwały budżetowej, Skład Orzekający stwierdza, że prognozowane dochody i wydatki przedstawiono w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. Projekt budżetu pod względem merytorycznym obejmuje możliwe do uzyskania dochody własne gminy, z podziałem na dochody bieżące i majątkowe oraz wydatki na realizację obligatoryjnych zadań własnych, jak też zadań zleconych.

W tym miejscu Skład Orzekający wskazuje, że uchwałą *nr 148/g275/F/IV/25 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 11 grudnia 2025 r. w sprawie opinii o projekcie uchwały o wieloletniej prognozie finansowej gminy Stary Targ na lata 2026 - 2032,* negatywnie został zaopiniowany projekt uchwały o wieloletniej prognozy finansowej gminy Stary Targ na lata 2026 - 2032. Z uwagi na powyższe, a także ze względu na treść art. 230 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika pierwszeństwo przyjęcia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przed uchwałą budżetową na rok 2026, a także konieczność zapewnienia zgodności obu ww. aktów normatywnych na podstawie art. 229 ww. ustawy, **Skład Orzekający opiniuje negatywnie także projekt budżetu gminy Stary Targ na rok 2026.**

I.

Zdaniem Składu Orzekającego, wartości przyjęte do projektu budżetu na rok budżetowy 2026, w szczególności w zakresie wydatków budżetu, w tym wydatków bieżących, nie spełniają warunku realistyczności, bowiem zaplanowane w projekcie budżetu gminy Stary Targ wydatki bieżące nie uwzględniają wszystkich wydatków, które jednostka winna będzie ponieść w roku budżetowym 2026.

Jak wynika bowiem z przedłożonego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 8 grudnia 2025 r. *sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września 2025 r. (korekta nr 5)*, **na dzień 30 września 2025 r. gmina Stary Targ posiada zobowiązania wymagalne w łącznej wysokości 3.408.809,44 zł**, w tym zobowiązania wymagalne powstałe w latach ubiegłych w wysokości 608.546,16 zł i zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym w wysokości 2.800.263,28 zł.

Ponadto ze sprawozdań jednostkowych Rb-28S i Rb-Z *(o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec III kwartału 2025 r.)* przesłanych do tut. Izby pismem nr FN/I/9/2025/MH, podpisanym przez Wójta Gminy Stary Targ w dniu 8 grudnia 2025 r. wynika, że **na dzień 30 września 2025 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne w:**

1/ Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Rodziny Sierakowskich w Waplewie Wielkim w łącznej kwocie 317.897,94 zł,
2/ Szkole Podstawowej im. Feliksa Łoyki w Szropach w łącznej kwocie 241.623,80 zł,
3/ Zespole Szkolno Przedszkolnym im. Franciszka Jujki w Starym Targu w łącznej kwocie 417.884,49 zł,
4/ Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starym Targu w łącznej kwocie 208.057,68 zł,
5/ Urzędzie Gminy w Starym Targu w łącznej kwocie 2.223.345,53 zł.

Zobowiązania te uległy zwiększeniu i zgodnie z informacją przesłaną w dniu 21 listopada 2025 r. przez Wójta Stary Targ (pismo znak FN/I/6/2025/MH), **na dzień 20 listopada 2025 r. gmina posiada zobowiązania wymagalne, których spłata powinna być dokonana z wydatków budżetu w latach 2025 - 2026 w łącznej wysokości 3.884.990,05 zł**, w tym:
1/ zobowiązania wymagalne z tytułu niezapłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy oraz podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości w wysokości 657.335,25 zł,
2/ zobowiązania wymagalne wobec dostawców w wysokości 2.289.043,05 zł,
3/zobowiązania wymagalne wobec pracowników w wysokości 938.611,75 zł.

Z analizy przedłożonej do zaopiniowania dokumentacji wynika, że **powyższe zobowiązania wymagalne nie zostały uwzględnione w kwocie długu gminy, zaś spłata tych zobowiązań nie została zaplanowana w wydatkach budżetu na 2026 r.**

II.

Skład Orzekający zauważa ponadto, że uzyskanie w roku 2026 zarówno nadwyżki operacyjnej, stanowiącej dodatnią różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, na wskazanym przez gminę poziomie tj. w kwocie 1.900.781,68 zł, a także nadwyżki budżetu na rok 2026 w wysokości 1.752.325,76 zł wydaje się mało prawdopodobne.

Jak wynika z analizy projektu budżetu, w przypadku zaplanowania w roku 2026 do spłaty przez gminę Stary Targ zobowiązań wymaganych w wysokości 3.884.990,05 zł, (wskazanej przez organ wykonawczy w przedłożonym do tut. Izby piśmie znak FN/I/6/2025/MH), zwiększeniu ulegną wydatki ogółem budżetu, w tym wydatki bieżące.

W wyniku powyższej zmiany może dojść do sytuacji, że:
1/ relacja wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nie zostanie zachowana,
2/ zmianie ulegnie wynik budżetu - zamiast planowanej nadwyżki budżetu powstanie deficyt budżetu, na którego pokrycie gmina będzie musiała zaplanować środki zgodnie z art. 217 ust. 2 ww. ustawy.

III.

W dalszej kolejności Skład Orzekający wskazuje na brak spójności pomiędzy wydatkami zaplanowanymi w budżecie a przedsięwzięciami w wieloletniej prognozie finansowej.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej w roku 2026 kontynuowane będą, rozpoczęte w latach poprzednich zadania:

1/ zadanie pn:. „*Regionalne wsparcie rozwoju kompetencji kluczowych w pomorskich szkołach*”, rozpoczęte w roku 2024, wydatek w wysokości 340.653,91 zł,
2/ zadanie pn:. „*Kompleksowe podnoszenie jakości edukacji przedszkolnej w Gminnie Stary Targ*”, rozpoczęte w roku 2024, wydatek w wysokości 733.631,91 zł,
3/ zadanie pn:. „*Deinstytucjonalizacja i rozwój usług społecznych w gminach Partnerstwa Wschodnie Powiśle”,* rozpoczęte w roku 2025, wydatek w wysokości 1.157.804,74 zł.

Wskazane wyżej zadania nie zostały zaplanowane w załączniku przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej.

IV.

Ponadto Skład zwraca uwagę, że:
1/ w związku z regulacjami wprowadzonymi ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907), dotyczącymi finansowania zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, w uchwale budżetowej na rok 2026 należy wyodrębnić zadania własne o charakterze obronnym wynikające z ww. ustawy w rozdziale 75281 *"Zadania o charakterze obronnym wynikające z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej ",*
2/ w treści paragrafu 8 ust. 1 lit. b projektu budżetu na rok 2026 zawarto upoważnienie o treści *"Upoważnia się Wójta Gminy do przekazania kierownikom innych jednostek organizacyjnych gminy uprawnień do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja* ***w roku następnym*** *jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty* ***upływa w roku następnym"***, które zgodnie z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych powinno dotyczyć roku budżetowego i lat następnych, a nie wyłącznie roku następnego. Zgodnie bowiem z treścią ww. przepisu: *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do: (...) przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja* ***w roku budżetowym i w latach następnych*** *jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności* ***wykraczają poza rok budżetowy****.*

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Wójt Gminy Stary Targ przed uchwaleniem budżetu na rok 2026 zobowiązany jest przedstawić powyższą opinię Radzie Gminy Stary Targ wraz z odpowiedzią na zawarte w niej zarzuty.

Od niniejszej uchwały przysługuje, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Anna Patyk

Przewodnicząca Składu Orzekającego